

Projekt

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia .....2012 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu stosowania
nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania**

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. Nr 80, poz. 479) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nawozy naturalne i organiczne, w postaci płynnej, stosuje się przy użyciu rozlewaczy, aplikatorów doglebowych, deszczowni lub wozów asenizacyjnych wyposażonych w płytki rozbryzgowo lub węże rozlewowe.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Nawozy, z wyłączeniem gnojowicy, stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 5 m od brzegu:

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

- 1) jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
- 2) cieków wodnych;
- 3) rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
- 4) kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145).”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Nawozy stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 20 m od:

- 1) brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 50 ha;
- 2) stref ochronnych ujęć wody;
- 3) obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

4b. Gnojowicę stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 10 m od brzegu:

- 1) jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
- 2) cieków wodnych;
- 3) rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
- 4) kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.”;

2) uchyla się § 4;

3) w § 5:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach w zakresie stosowania nawozów w uprawach sadowniczych, roślin ozdobnych i trawników oraz warzywnictwie;”,

b) uchyla się pkt 3,

c) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach w zakresie stosowania nawozów na użytkach zielonych;”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

W porozumieniu:

Minister Środowiska

Minister Zdrowia

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. Nr 80, poz. 479), stanowiące wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw rolnictwa, zawartego w art. 22 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016), określa szczegółowy sposób stosowania nawozów oraz jednostki organizacyjne odpowiedzialne za prowadzenie szkoleń z zakresu ich stosowania.

Opracowanie projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania, zwanego dalej „rozporządzeniem”, wiąże się z przeprowadzoną weryfikacją dotychczasowych przepisów dotyczących stosowania nawozów w zakresie ich aktualności w świetle nowych technologii stosowania nawozów i nowych ekspertyz jednostek naukowo-badawczych w zakresie oddziaływania nawozów na środowisko.

Zmiana proponowana w § 3 ust. 1 rozporządzenia jest podyktowana pojawieniem się nowych technik i technologii dotyczących stosowania nawozów. Zastosowanie aplikatorów doglebowych umożliwia precyzyjne stosowanie nawozów, poprzez ich wprowadzenie na określoną głębokość do gleb. Jednocześnie ww. technika aplikacji przy stosowaniu nawozów płynnych na glebach położonych na stokach zapobiega zmywaniu nawozów ze stoku, co w konsekwencji zasadniczo zmniejsza zagrożenie występowania strat składników pokarmowych w wyniku spływu powierzchniowego.

Zmiana § 3 ust. 4 dotyczy zmiany szerokości pasa ochronnego wyznaczonego wzdłuż cieków wodnych, w obrębie którego nie można stosować nawozów. W dotychczasowym brzmieniu § 3 ust. 4 rozporządzenia obowiązuje wymóg niestosowania nawozów naturalnych w odległości do 20 m od cieków wodnych, a w szczególności od strefy ochronnej źródeł wody, ujęć wody, kąpielisk zlokalizowanych na wodach powierzchniowych oraz obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

Powyższa zmiana ma na celu ustanowienie nowych przepisów dotyczących ochrony zasobów wodnych, w zakresie której na określonych w § 3 pkt 4 projektowanego rozporządzenia odległościach od brzegu jezior i zbiorników wodnych oraz cieków wodnych nie można stosować nawozów. Szereg prac naukowych, jak również regulacji prawnych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej wskazuje, iż wysoką skuteczność w ograniczaniu negatywnego wpływu stosowania nawozów na środowisko, a w szczególności w ochronie wód przed zanieczyszczeniami związkami biogennymi azotu i fosforu osiąga się przez ustanawianie odpowiednich stref buforowych, o mniejszej szerokości niż 20 m oraz poprzez odpowiednie zróżnicowanie ich szerokości w zależności od różnych czynników np. rodzaju wód graniczących z użytkami rolnymi lub od rodzaju gleb lub rodzaju użytków rolnych itd. Jednocześnie wskazuje się, iż należy stosować takie strefy buforowe, które umożliwią osiągnięcie zadowalającej ochrony jakości wód powierzchniowych przy ograniczonej stracie powierzchni uprawnej.

W ekspertyzie pt.: *"Wyznaczenie odległości od cieków i zbiorników wodnych, w których powinny obowiązywać szczególne wymagania dotyczące stosowania nawozów w kontekście zrównoważonego rozwoju"* wykonanej przez Instytut Ochrony Środowiska-Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, w oparciu o argumentację środowiskową, wskazano na zasadność wyznaczania stref buforowych poza obszarami szczególnie narażonymi na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (obszary OSN) o szerokości 5 m. Jedynie przy spadku terenu większym niż 10% Instytut ten rekomendował strefy o szerokości 10 m. Mając powyższe na uwadze oraz fakt, iż zastosowanie zaproponowanego przez Instytut zróżnicowania szerokości stref (ze względu na spadek terenu) byłoby trudne do praktycznego zastosowania, w przedmiotowym projekcie zaproponowano, aby strefy buforowe dla nawozów wynosiły odpowiednio: 5,10 lub 20 m.

Ponadto w niniejszym projekcie zaproponowano, aby rowy o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu były wyłączone z obowiązywania tych przepisów. Propozycja tych wyłączeń opiera się głównie na argumentacji o charakterze środowiskowym dotyczącej wyższej zdolności samooczyszczania małych cieków. Ponadto, uwzględniając uwagę zgłoszoną przez Ministra Środowiska

zapropozowane wyłączenie nie dotyczy kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145).

Proponuje się uchylić § 4 rozporządzenia ponieważ ustanowione w § 3 ust. 4 przedmiotowego rozporządzenia strefy zakazu stosowania nawozów w pobliżu cieków wodnych są przewidziane zarówno dla nawozów naturalnych jak również nawozów mineralnych. Strefy buforowe powinny być wyznaczone niezależnie od rodzaju stosowanych nawozów oraz bez względu na technikę ich aplikacji, tak aby minimalizować ryzyko zanieczyszczenia wód. Jednocześnie należy wskazać, iż ręczne stosowanie nawozów nie zapewnia odpowiedniego stopnia precyzji przy ich rozprowadzaniu.

Zmiana wprowadzona w § 5 rozporządzenia ma charakter porządkowy, wynika z potrzeby uaktualnienia listy jednostek organizacyjnych upoważnionych do prowadzenia szkoleń z zakresu stosowania nawozów, ponieważ w wyniku połączenia się Instytutów powstały nowe instytuty badawcze, tj.:

- 1) Instytut Warzywnictwa im. Emila Chroboczka w Skierniewicach połączył się z Instytutem Sadownictwa i Kwaciarstwa w Skierniewicach - powołany został Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach upoważniony do prowadzenia szkoleń w zakresie stosowania nawozów w uprawach sadowniczych, roślin ozdobnych i trawników oraz warzywnictwie;
- 2) Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach połączył się z Instytutem Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie - powołany został Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach upoważniony do prowadzenia szkoleń w zakresie stosowania nawozów na użytkach zielonych.

Proponuje się aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia z uwagi na konieczność skorelowania tej regulacji z projektowanym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającym rozporządzenie w sprawie minimalnych norm, wydawanym jako akt wykonawczy do ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051, z późn. zm.), w którego przepisach również skrócono termin wejścia w życie. Biorąc pod uwagę konieczność ustanowienia zbieżnych regulacji dotyczących stosowania nawozów, co leży w interesie adresatów

przepisów prawnych, jak również zapewnienia spójności systemu prawa, w projektowanych rozporządzeniach zaproponowano skrócenie okresu vacatio legis.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania podjęciem prac nad projektem rozporządzenia w trybie art. 7 tej ustawy.

Projekt rozporządzenia został ujęty w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana regulacja

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na producentów rolnych stosujących nawozy, ponieważ zostaną oni zobowiązani do przestrzegania norm dotyczących zakazu stosowania nawozów wzdłuż określonych w projekcie rozporządzenia stref od wód powierzchniowych, które znajdują się na ich użytkach rolnych.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wprowadzenie regulacji nie będzie generować skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jak również nie będzie oddziaływać na sektor finansów publicznych.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nie przewiduje się wpływu niniejszej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6 Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do konsultacji m.in. do: Business Centre Club, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacji Konsumentów, Federacji Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Izby Gospodarczej Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz, Konfederacji Pracodawców Polskich, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku, Krajowego Sekretariatu Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego NSZZ Solidarność'80, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Krajowego Związku Plantatorów Chmielu, Krajowego Związku Plantatorów Tytoniu, Krajowego Związku Producentów Nasion Oгородniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajowego Związku Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw, Niezależnego Samorządnego Związku Rolników Indywidualnych "Solidarność", Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Polskiej Izby Biznesu Żywnościowego, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych, Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, Polskiego Komitetu Zielarskiego, Polskiego Związku Oгородniczego, Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu, Polskiego Związku Producentów

Kukurydzy, Polskiego Związku Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Polskiego Związku Zrzeszeń Producentów Chmielu, Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin, Rady Gospodarki Żywnościowej, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszenia "Polskiej Federacji Producentów Żywności", Stowarzyszenia Konsumentów Polskich, Stowarzyszenia Polski Ziemniak, Stowarzyszenia Polskich Szkółkarzy, Towarzystwa Rozwoju Sadów Karłowych, Zrzeszenia Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”, Zrzeszenia Producentów Róż, Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego „Końskowola”, Związku Sadowników Mazowsza, Związku Sadowników Polskich, Związku Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Szkółkarzy Polskich, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Związku Zawodowego Rolnictwa "Samoobrona", Związku Zawodowego Rolników "Ojczyzna", Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa "Solidarność Wiejska", Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich "REGIONY".

W wyniku przeprowadzonych konsultacji uwagę zgłosił Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, dotyczyła ona umotywowania proponowanych szerokość stref w których obowiązywać ma zakaz stosowania nawozów naturalnych od brzegów wód stojących. Stosowne wyjaśnienie zostało przekazana do Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Przedmiotowe rozporządzenie nie było konsultowane z organizacjami ekologicznymi jednak należy wskazać, iż projektowane rozporządzenie podpisywane jest przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w porozumieniu z Ministrem Środowiska oraz Ministrem Zdrowia, a zatem jeśli w trakcie przeprowadzanych konsultacji międzyresortowych Minister Środowiska uznałby to za wskazane mógłby opiniować projekt rozporządzenia z organizacjami ekologicznymi.

Opracowano w Departamencie Hodowli i Ochrony Roślin:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: